

İÇİNDEKİLER

DANIŞMANIN ÖNSÖZÜ	VII
ÖNSÖZ	XI
KISALTMALAR LİSTESİ.....	XXIII
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM NİTELİKLİ UNSURLARIN SUÇ GENEL TEORİSİNDEKİ YERİ, ÖZELLİKLERİ VE BENZER KURUMLARDAN AYIRT EDİLMESİ

I. CEZA NORMU.....	7
A. Genel Olarak.....	7
B. Ceza Normunun Yapısı.....	10
C. Suç Tipi	14
1. Suç Teşkil Eden Haksızlık	14
2. Tipiklik.....	21
3. Suç Tipinin Kapsamı	22
4. Suç Tipinin Yapısı	27
II. SUÇUN ASLİ UNSURLARI-TALİ UNSURLARI AYRIMI	30
A. Suçun Asli Unsurları.....	30
B. Suçun Tali Unsurları.....	33
III. TERİM SORUNU	35
IV. TEMEL SUÇ TİPİ-NİTELİKLİ UNSURLU SUÇ TİPİ AYRIMI	42
A. Genel Olarak.....	42

B. Temel Suç Tipi.....	43
C. Nitelikli Unsurlu Suç Tipi	45
1. Genel Olarak.....	45
2. Nitelikli Unsurların Tanımı	48
3. Nitelikli Unsurların Varlık Sebebi.....	51
4. Nitelikli Unsurlu Suç Tipinin Yapısı.....	53
a. Genel Olarak.....	53
b. Nitelikli Unsurların Kesinliği ve Bağlayıcılığı.....	61
c. Nitelikli Unsurların Ceza Kanunlarındaki Yeri ve Düzenleniş Şekli.....	63
d. Ara Sonuç.....	68
5. Nitelikli Unsurlarda Kanunilik İlkesi	70
a. Genel Olarak.....	70
b. Kanunilik İlkesinin Sonuçları	71
6. Nitelikli Unsurların Kapsamı.....	79
7. Nitelikli Unsurların Suça, Cezaya ve Dava Zamanaşımına Etkisi	83
a. Suça Etkisi.....	83
(1) Genel Olarak	83
(2) Nitelikli Unsurların Haksızlık Üzerindeki Etkisi	84
b. Cezaya Etkisi	88
(1) Genel Olarak	88
(2) Oransal Ceza Artırımı ya da İndirimi.....	92
(3) Özel Ceza Çerçevesi	101
c. Dava Zamanaşımına Etkisi	103
8. Nitelikli Unsurların Gerçekleşebileceği Zaman.....	106
9. Nitelikli Unsurların Suç Sistematığı İçerisindeki Yeri.....	110
10. Nitelikli Unsurların Yararları ve Sakıncaları.....	114
V. “DELICTUM SUI GENERIS” İLE NİTELİKLİ UNSURLARIN AYIRT EDİLMESİ	120

VI. NİTELİKLİ UNSURLAR DIŞINDA KALAN SUÇUN CEZASINI ARTIRAN VEYA AZALTAN DİĞER NEDENLER ...	133
VII. NİTELİKLİ UNSURLARA ALTERNATİF KANUN YAPMA TEKNİKLERİ.....	146
A. Genel Olarak.....	146
B. Çok Ağır Haller ve Daha Hafif Ağırlıktaki Haller	151
1. Genel Olarak.....	151
2. Türk Ceza Hukuku Mevzuatındaki Örnekleri	160
C. Tipik Örnekler.....	162
1. Genel Olarak.....	162
2. Tipik Örneklerin Etkisi.....	168
3. Atipik Durumların Kanunilik İlkesine Uygunluğu Sorunu..	172
4. İncelenme Yeri ve Nitelikli Unsurlarla Çakışması	176

İKİNCİ BÖLÜM

NİTELİKLİ UNSURLARIN SUÇ TEORİSİNDE BELİRİŞ ŞEKİLLERİ VE GÖSTERDİĞİ ÖZELLİKLER

I. SUÇUN NİTELİKLİ UNSURLARININ BELİRİŞ ŞEKİLLERİ ...	179
A. Genel Olarak.....	179
B. Suçun Maddi Unsurlarıyla İlgili Nitelikli Unsurlar	180
1. Genel Olarak.....	180
2. Failin Vasfı ve Sayısı.....	181
a. Failin Vasfı	181
b. Failin Sayısı.....	185
3. Mağdurun Vasfı	186
4. Fail ile Mağdur Arasındaki İlişki	191
5. Suçun Konusu.....	192
6. Hareket.....	195
a. Genel Olarak.....	195

b. Hareketin Gerçekleştirilme Şekli	198
c. Hareketin Gerçekleştirilmesinde Kullanılan Araç.....	200
d. Hareketin Gerçekleştirildiği Zaman.....	201
e. Hareketin Gerçekleştirildiği Yer.....	202
7. Netice	202
C. Suçun Manevi Unsuruyla İlgili Nitelikli Unsurlar.....	212
1. Nitelikli Unsurlar ile Kast ve Taksir Arasındaki İlişki.....	212
2. Kastın Yoğunluğu.....	220
3. Hareketin Gerçekleştirilmesiyle GÜdülen Amaç ve Saik	223
D. Öğretide Nitelikli Unsurlarla İlgili Yapılan Diğer Sınıflandırmalar	230
1. Genel Olarak.....	230
2. Genel-Özel Nitelikli Unsurlar Ayrımı.....	230
3. Fiili-Şahsi Nitelikli Unsurlar Ayrımı.....	236
4. Objektif-Sübjektif Nitelikli Unsurlar Ayrımı.....	241
5. Kanuni-Takdiri Nitelikli Unsurlar Ayrımı.....	242
6. Ağırлатıcı-Hafifletici Nitelikli Unsurlar Ayrımı	248
7. Ara Sonuç	248
E. Hukuka Aykırılık Unsuru-Nitelikli Unsur İlişkisi.....	249
II. SUÇUN NİTELİKLİ UNSURLARINDA HATA	251
A. Genel Olarak.....	251
B. Alman Hukuku	254
C. 765 Sayılı TCK Düzenlemesi	265
D. Suçun Nitelikli Unsurlarında Hataya İlişkin Hükümün Kapsamı	267
E. 5237 Sayılı TCK Düzenlemesinde Suçun Nitelikli Unsurlarında Hatanın Hukuki Niteliği.....	272
1. Kastı Kaldıran Hata Olduğu Görüşü	272
2. Kusuru Azaltan Hata Olduğu Görüşü	273
3. Kanaatimiz.....	273
F. 5237 Sayılı TCK Düzenlemesi.....	275
1. Suçun Cezasını Artıran Nitelikli Unsurlarda Hata	275

a. Genel Olarak.....	275
b. Failin Aslında Bulunmayan Suçun Cezasını Artıran Bir Nitelikli Unsurun Var Olduğunu Zannetmesi	275
c. Failin Aslında Var Olan Suçun Cezasını Artıran Bir Nitelikli Unsurun Bulunmadığını Zannetmesi	277
d. Failin İstediyinden Başka Bir Cezayı Artıran Nitelikli Unsuru Gerçekleştirmesi.....	279
2. Suçun Cezasını Azaltan Nitelikli Unsurlarda Hata	281
a. Genel Olarak.....	281
b. Failin Aslında Bulunmayan Suçun Cezasını Azaltan Bir Nitelikli Unsurun Var Olduğunu Zannetmesi	281
c. Failin Aslında Var Olan Suçun Cezasını Azaltan Bir Nitelikli Unsurun Bulunmadığını Zannetmesi	284
d. Failin İstediyinden Başka Bir Cezayı Azaltan Nitelikli Unsuru Gerçekleştirmesi.....	286
III. KUSURA ETKİ EDEN NEDENLERİN NİTELİKLİ UNSURLARDAN FARKI.....	287
IV. SUÇUN NİTELİKLİ UNSURLARININ KUSUR ÜZERİNDEKİ ETKİSİ.....	289
V. HAKSIZLIK BİLİNCİ VE NİTELİKLİ UNSUR İLİŞKİSİ	290
VI. ŞÜPHEDEN SANIK YARARLANIR İLKESİ VE NİTELİKLİ UNSUR İLİŞKİSİ.....	293
VII. ÇİFTE DEĞERLENDİRME YASAĞI.....	296

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

NİTELİKLİ UNSURLARIN SUÇUN ÖZEL GÖRÜNÜŞ ŞEKİLLERİNDE GÖSTERDİĞİ ÖZELLİKLER

I. SUÇA TEŞEBBÜS	307
A. Suçun Nitelikli Unsurlarına Teşebbüs	307
1. Genel Olarak.....	307

2. Nitelikli Unsurun Temel Suça Ait Unsurların İcrasına Başlandıktan Sonra Gerçekleştirilmesi.....	309
3. Ara Sonuç	325
B. Kısmi Gönüllü Vazgeçme	326
1. Nitelikli Unsurdan Gönüllü Vazgeçme.....	326
2. Temel Suçtan Gönüllü Vazgeçmenin Nitelikli Unsura Etkisi	336
3. Ara Sonuç	337
II. SUÇA İŞTİRAK	338
A. Genel Olarak.....	338
1. Suça İştirak-Nitelikli Unsur İlişkisi.....	338
2. Suça Sonradan İştirak Edenin Önceki Hareketlerden Sorumluluğu	340
B. Suça Azmettirme.....	342
1. Azmettirilenin Sınır Aşımı	342
2. Azmettirilenin Özellik Gösterdiği Haller	344
a. Genel Olarak.....	344
b. Aynı Suçun Haksızlık İçeriği Daha Hafif Olan Şeklini İşlemeye Sevk Etme (Abstiftung)	345
(1) Genel Olarak	350
(2) Cezayı Artıran Nitelikli Unsur Teorisi (Qualifikationstheorie).....	351
(3) Değersizlik Artırımı Teorisi (Unwertsteigerungstheorie)	354
(4) Esaslılık Teorisi (Wesentlichkeitstheorie)	357
(5) Yardım Etme Teorisi (Beihilfetheorie)	358
3. Ara Sonuç	363
C. Suçun Nitelikli Unsurlarının Suç Ortaklarına Etkisi.....	364
1. Genel Olarak.....	364
2. 765 Sayılı TCK'ya Göre Nitelikli Unsurların Suç Ortaklarına Etkisi.....	365

3. 5237 Sayılı TCK'da Meselenin Bağlılık Kuralı Üzerinden Çözümlemesi.....	368
4. Meselenin Bağlılık Kuralı Üzerinden Çözümlemesi Nedeniyle Doğan Adaletsiz Sonuçlar	378
5. Alman Uygulamasında Şahsi Nitelikli Unsurların Sirayetinde Bağlılık Kuralının Geçerli Olmaması.....	380
a. Genel Olarak.....	380
b. Özel Kişisel Unsurlar (besondere persönliche Merkmale)	381
c. Alman CK §28/2 Hükümünün Nitelikli Unsurların Sirayetine Etkisi	391
d. Çeşitli Olay Örnekleri	400
6. Yeni Çözüm Arayışları.....	406
7. Ara Sonuç	408
8. Suçun Nitelikli Unsurlarının Müşterek Faile ve Dolaylı Faile Etkisi	410
III. İÇTİMA.....	412
A. Özel Normun Önceliği Prensibi	412
1. Genel Olarak.....	412
2. Bir Genel-Özel Norm İlişkisi Türü Olarak Temel Suç-Nitelikli Unsurlu Suç İlişkisi	419
3. TCK ve Yan Ceza Kanunları Çerçevesinde Temel Suç-Nitelikli Unsurlu Suç İlişkisi	425
4. Genel Norm-Özel Norm İlişkisinin Sonuçları.....	427
B. Nitelikli Unsur Eklenmesi Suretiyle Meydana Getirilen Bileşik Suç.....	430
C. Nitelikli Unsurlu Suça Eşlik Eden Suçlar	436
D. “Aynı Suçun” Tayini ve Zincirleme Suç-Nitelikli Unsur İlişkisi..	438
E. Özel Bir Fikri İçtima Hükümü Teşkil Eden Ceza Artırımları.....	441
SONUÇ	443
KAYNAKÇA.....	455